

Renate Dorrestein: 'Heden ik.' Uitgeverij Contact
Amsterdam 1993. ISBN: 9025402267 Het boek telt 210 bladzijden

Soort ziekte: Myalgische Encephalomyelitis.

Over de schrijfster: Renate Dorrestein is geboren in 1954. Haar vader is advocaat en haar moeder is voor haar trouwen een onderwijzeres. Renate Dorrestein heeft de ziekte ME. Ze heeft al een hele carrière als romanschrijfster, columniste, etcetera achter de rug. Ze gebruikt vele genres: roman, column, autobiografisch verslag, kalenderboek. Na het behalen van haar gymnasiumdiploma is zij in de journalistiek gegaan. Toen ze achttien was kreeg ze een aanstelling bij het tijdschrift Panorama. Ze heeft ook in de redactie gezeten voor het tijdschrift Opzij.

Soort egodocument/boek: Een getuigenis van hoe het is om ME te hebben. Omdat Renate Dorrestein een bekend schrijfster en columniste is geeft dit boek meer inzicht in hoe het is om ineens een ziekte te krijgen, omdat een deel van haar gaan en staan bekend is daar ze publiek persoon is.

Stijl: Het boek bestaat uit 10 delen: 9 bedrijven en een epiloog. Elk bedrijf begint met een stukje uit een soort dagboek van haar, tenminste daar lijkt het op. Het is geschreven in ik-perspectief.

Korte samenvatting: 'Heden ik' beschrijft de plotselinge omslag in het leefpatroon van Renate Dorrestein, de gang langs artsen en hulpverleners, het onbegrip van de goedwillende omgeving, het gebrek aan medische erkenning, de woede, het verdriet en de gelatenheid waaraan ze ten prooi is gevallen en de strijdlust die soms terugkomt.

Het verhaal begint na 1991, als de ziekte M.E. zich bij Renate Dorrestein openbaart. Ze beschrijft bijna 5 jaar leven met ME. Er zijn een paar flashbacks naar de tijd dat ze alles nog kon, maar verder is het verhaal chronologisch en continu. In het begin wil ze niet erkennen dat ze ME heeft. Volgens haar ben je ziek als je het zelf erkent. Ze blijft zoeken naar genezing en meer begrip voor haar ziekte. Ze bezoekt zelfs alternatieve therapeuten als laatste strohalm. Op een dag merkt ze dat ze niet meer vooruit komt, pijn heeft. Ze doet het af met het feit dat er griep heerst en ze besluit gewoon door te werken. De pijn blijft echter aanhouden en wordt sterker na een aantal weken. Dan gooit ze het op psychisch oorzaken omdat ze door haar minnaar verlaten is. Ze besluit sterk te zijn. Haar motto is: wie niet ziek wil zijn, wordt het niet en wanneer ze harder zou werken zou ze geen tijd hebben aan haar minnaar te denken. Na een hersenschudding, die ze oploopt tijdens een moment van evenwichtsverlies besluit ze toch maar thuis te blijven. De klachten nemen toe en ze begint zich zorgen te maken. Een vriendin, Caroline, lijdt aan ME maar wanneer Renate de symptomen herkent en ze deze aan de dokter voorlegt, blijkt hij de ziekte niet te kennen en haar niet serieus te nemen. Ook andere artsen zijn niet op de hoogte van het bestaan van de ziekte en zijn niet van plan zich erin te verdiepen. Renate besluit met Caroline iedere alternatieve therapie uit te proberen. Niets helpt echt. Ze gaat naar een antroposofisch centrum, waar ze haar ziekte voor het eerst ondergaat en accepteert. Ze wordt moedeloos van alle therapieën. Aan het eind van het boek komt ze in contact met een arts die wel geïnteresseerd is in de ziekte. Hij constateert dat ze lijdt aan suikerziekte, kwikvergiftiging en schrijft haar een behandeling voor waar ze aanvankelijk geen heil in ziet. Toch gaat ze vooruit en het boek eindigt dat ze weer in staat veel te doen wat ze vroeger ook kon.

Wat viel op: Bij Renate Dorrestein valt altijd haar humor op. Ik las 'Voor alles een dame' in het ziekenhuis, en moest toen vreselijk lachen. Ik lees haar boeken graag. De galgenhumor het absurdistisch beschrijven van situaties, met veel fantasie. In dit boek valt op dat Renate Dorrestein zo blijft zoeken naar waar het aan kan liggen. Schuld zoekt. Misschien had ze een antibioticakuur niet moeten volgen. Misschien had ze haar liefdesverdriet moeten uitzieken. Misschien had ze eerder rust moeten nemen. Misschien ook ligt het aan wie ze is. Ze komt er niet uit. Het enige rendement van die inspanningen is dat haar schaamte toeneemt. 'Mijn hele toestand moet het resultaat zijn van een of andere wandaad, maar ik weet niet eens van welke.' Renate schrijft hilarisch over haar ervaringen in de kwaksector (de orenmaffia, de holistische therapeuten) maar probeert wel vele alternatieve genezers uit. Iriscopie, Bachbloesems, vitaminepillen, helderzienden, Tibetaanse klankschalen, stenen dragen, pillen slikken, magnetiseurs, arnica-injecties, bio-energetica, aardstralen, pillen slikken, chakra's, pendelen, kruidenthee, kleien, pillen slikken - ze probeert alles uit.

Citaten: 'De lijst van wat ik tegenwoordig allemaal niet meer kan is lang en lachwekkend. Alle dingen die ooit zo gewoon en vanzelfsprekend waren dat ik ze welhaast voor een pakket onvervreembare geboorterechten hield, zijn een paar jaar geleden op een mysterieuze wijze mijn raam uit gevlogen. Binnen ligt de rest van mij, met hersenen als koeievlaai en een lichaam van karnemelksepap, in de greep van een smerige kwaal die ik zou willen omschrijven als debiliserend en verlamdend'. "Toen ik op een ochtend uit onrustige dromen ontwaakte, merkte ik dat ik in mijn bed in een reusachtig stuk stopverf was veranderd. In al mijn ledematen heerste een misselijkmakende slapte, ik kon mijn hoofd niet meer recht op mijn nek houden en bij het aankleden had ik nauwelijks de kracht de rits van mijn broek dicht te trekken. Ik nam aan dat ik de avond ervoor te veel had gedronken; ik vroeg me alleen af waar de lege flessen waren gebleven".

Andere recensies: 'De volkskrant: 'Het is een (...) buitengewoon smakelijke en hier en daar zelfs hilarische literaire documentaire geworden, vooral vanwege het woud van kwakzalvers, piskijkers en cynisch onwetende medici waarlang Dorrestein zich met haar kwaal sleepte'.

Trouw: 'Heden ik bevat veel beelden en scènes die zich in het geheugen zullen hechten. Wie zal na het lezen van het boek nog iemand met ME kunnen ontmoeten zonder meteen aan stopverf, karnemelkse pap en flensjes te denken?'
NRC Handelsblad 'Dorrestein is onweerstaanbaar grappig'.